

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

АНАЛИЗ

на извършените разходи за периода 01.12.2023 г. – 31.12.2023 г.

Анализът на извършените разходи по бюджетни политики и програми на Министерството на образованието и науката за периода 01.12.2023 г. – 31.12.2023 г. е изготвен въз основа на предварителна информация от разпоредителите с бюджет към министъра на образованието и науката.

По данни от събраните и обработени справки общият размер на извършените разходите на Министерството на образованието и науката и на второстепенните разпоредители с бюджет за периода 01.12.2023 г. – 31.12.2023 г. е 173 113 697 лв. Разпределението на разходите по бюджетни програми е както следва:

Класификационен код*	Наименование на областта на политика/функционалната област /бюджетната програма	Извършени разходи през месец декември 2023 г.
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	165 051 297
1700.01.01	Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“	8 781 420
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	16 986 408
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	129 901 725
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	1 242 901
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	7 865 189
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	273 654
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	5 549 716
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	563 145
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	2 380 279
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	287 589
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	1 192 551
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	1 126 153
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	2 512 684
	Общо разходи	173 113 697

Разходите по „Политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот“ представляват 95,3 % от общият размер на разходите за периода. Това се дължи на големия брой

второстепенни разпоредители с бюджет, включени в изпълнението на бюджетните програми на министерството. В рамките на изпълнението на дейностите и мерките по тази политика участват Министерство на образованието и науката и 342 второстепенни разпоредителя с бюджет (ВРБ) към министъра на образованието и науката, от които 300 училища, центрове и обслужващи звена, прилагащи системата на делегиран бюджет.

Извършените разходи по „Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал“ са в размер на 3,2 % от извършените през периода разходи и включват разходите на министерството и на Националния център за информация и документация, Фонд Научни изследвания и Националния студентски дом за изпълнение на целите и дейностите по бюджетните програми, попадащи в обхвата на политиката.

Разходите по бюджетна програма „Администрация“ за периода включват разходите на Министерство на образование и науката, на Изпълнителна агенция „Програма Образование“ (ИАПО) и Звено за оперативно управление и финансово осигуряване на системата на образованието на МОН (ЗОУФОС на МОН).

Разпределението на извършените разходи през месец декември 2023 г. на ведомствени и администрирани разходи по бюджетни програми е съгласно публикуваната информация.

По бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“ извършените разходи за периода са в размер на 8 781,4 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за изпълнение на дейностите по програмата, както и извършени плащания по НП "Информационните и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование", Национална програма „Квалификация на педагогическите специалисти“, НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, НП „Иновации в действие“, НП „Професионално образование и обучение“, НП „Обучение за ИТ умения и кариера“ и НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“, приети с РМС № 408/31.05.2023 г. за одобряване на национални програми за развитие на образованието. По предварителни данни разплатените през периода инвестиции за закупуване на интерактивно мултимедийно оборудване, иновативен хардуер и софтуер, за доизграждане на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите и за закупуване на техника, оборудване, машини и съоръжения, необходими за провеждане на професионалната подготовка и за оборудване на учебни кабинети по професионална подготовка по НП "Информационните и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование" и по НП „Професионално образование и обучение" са в

размер на 2 462,5 хил. лв. Извършените администрирани разходи по програмата са 0,5 хил. лв. за държавна парична награда за особени заслуги към българската държава и нацията (Решение на Народното събрание ДВ бр.62 от 6.8.2019 г.).

По бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“ извършените разходи са в размер на 16 986, 4 хил. лв., от които ведомствени разходи на МОН и ВРБ за изпълнение на дейностите по програмата - 13 687,5 хил. лв. В тях се включват и разходите за дейността на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, прилагащи делегиран бюджет, както и разходите по НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“, НП "Заедно за всяко дете" и НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“. За осигуряване на постоянен достъп до Механизма за обхват (ИСПМ) по ПМС № 100 от 08.06.2018 г. през периода са разплатени 1998,6 хил. лв. за придобиване на нематериални дълготрайни активи. Извършените администрирани разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование са в размер на 2 333,1 хил. лв. Плащанията за познавателни книжки, учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците от частните детски градини и училища са в размер на 965,8 хил. лв.

По бюджетна програма „Училищно образование“ извършените разходи за периода са в размер на 129 901,7 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за изпълнение на дейностите по програмата. Тук се включват, както разходите за дейностите по възпитание и обучение на учениците в неспециализираните и специалните училища, прилагащи делегиран бюджет, така и разплатените разходи по НП „Без свободен час“; НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, НП Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, приети с РМС № 408/31.05.2023 г. за одобряване на национални програми за развитие на образованието. В извършените разходи по програмата са включени и плащания за инвестиции, както следва:

- по Програмата за изграждане на нови и основен ремонт на съществуващи спортни площадки в държавните и общинските училища, приета с Решение № 663 на Министерския съвет от 2023 г. са в размер на 399,7 хил. лв., от които за сметка на предоставените допълнителни разходи по бюджета на МОН с ПМС № 300/13.12. 2023 г. – 323,8 хил. лв.

- по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г., приета с РМС № Решение № 543 от 2020 г. – 192,4 хил. лв. за сметка на предоставените допълнителни разходи по бюджета на МОН по ПМС 296/13.12.2023 г. за одобряване на допълнителни

разходи/трансфери за 2023 г. за финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстройкаване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г.

- за финансиране на дейности, необходими за реализиране на проекти за модернизация по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 - 34 712,5 хил. лв. за сметка на предоставените допълнителни разходи по бюджета на МОН по ПМС 226/17.11.2023 г. и ПМС № 314/20.12.2023 г.

Извършените администрирани разходи през периода са в размер на 354,8 хил. лв. за финансиране за духовните училища.

По бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“ извършените разходи за периода са в размер на 1 242,9 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за изпълнение на дейностите по програмата. В тях се включват и изплатените от ВРБ разходи по НП „Заедно в изкуствата и в спорта“, предоставени от централния бюджет с ПМС № 238/24.11.2023 г. и за стипендии по програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби в размер на 85, 4 хил. лв.

По бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“ общият размер на извършените разходи за периода е 7 865,2 хил. лв. и включва разходите на МОН, Българското средно общообразователно училище „Христо Ботев“, Братислава, Словакия и Българско средно общообразователно училище „Д-р Петър Берон“, Прага, Чехия за изпълнение на дейностите по програмата. От тях 7 139,5 хил. лв. са администрирани разходи за финансиране на дейности по НП „Роден език и култура зад граница“ (37,5 хил. лв.), по НП "Неразказаните истории на българите" (298,7 хил. лв.) и на организиране на обучение за българите, живеещи извън Република България по ПМС № 90 от 2018 г. за българските неделни училища в чужбина (6 803,3 хил. лв.).

По бюджетна програма „Учене през целия живот“ извършените разходи за периода са в размер на 273,7 хил. лв. и включват разходите на МОН, Националната агенция за професионално образование и обучение и Центъра за развитие на човешките ресурси за работни заплати и възнаграждения на персонала за месец декември 2023 г., командировки, материали, вода, горива и енергия и външни услуги.

По бюджетна програма „Учене през целия живот“ извършените разходи за периода са в размер на 273,7 хил. лв. и включват разходите на МОН, Националната агенция за професионално образование и обучение и Центъра за развитие на човешките ресурси за работни заплати и възнаграждения на персонала за месец декември 2023 г., командировки, материали, вода, горива и енергия и външни услуги.

По бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“ извършените разходи за периода са в размер на 563,1 хил. лв. и

включват разходите на МОН, на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) и на Националния център за информация и документация (НАЦИД) за работни заплати и възнаграждения на персонала за месец декември 2023 г., за други възнаграждения и плащания на персонала по процедури за акредитация, командировки, материали, вода, горива и енергия и външни услуги. В общия размер на разходите са включени и 36,0 хил. лв. за закупени девет броя компютърни системи от НАОА.

По бюджетна програма „Студентско подпомагане“ извършените разходи за периода са в размер на 2 380,3 хил. лв. и включват разходи за работни заплати и възнаграждения на персонала за месец декември 2023 г., командировки, материали, вода, горива и енергия и външни услуги, платени данъци и такси на МОН и Националния студентски дом (НДС), както и капиталови разходи в размер на 1 549,8 хил. лв. за изграждане на Регистъра на отпуснатите и отказаните кредити на студенти и докторанти по Закона за кредитиране на студенти и докторанти. Като администриран разход са отчетени плащанията в размер на 719,9 хил. лв. от държавния бюджет за хранодни в студентските столове и за леглодни в студентските общежития, стопанисвани от „Студентски столове и общежития“ ЕАД, гр. София.

По бюджетна програма „Международен образователен обмен“ извършените за периода разходи са в размер на 287,6 хил. лв. и включват разходите на министерството за изпълнение на дейностите по програмата, както и изплатените работни заплати и възнаграждения на командирования персонал в Европейските училища за месец декември 2023 г., както и заплатеният членски внос в размер на 127,1 хил. лв. в ОИСР.

По бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“ извършените за периода разходи са в размер на 1 192,6 хил. лв. и включват разходите на министерството и на Фонд научни изследвания за изпълнение на дейностите по програмата, както и предоставените субсидии от Фонд „Научни изследвания“ по договори за научни изследвания в размер на 780,0 хил. лв.

По бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“ извършените за периода разходи са в размер на 1 192,6 хил. лв. и включват разходите на министерството и на НАЦИД за изпълнение на дейностите по програмата, както и платен членски внос за научни инфраструктури и в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН) в размер на 882,5 хил. лв.

По бюджетна програма „Администрация“ извършените за периода разходи са в размер на 2 512,7 хил. лв. и включват разходите на министерството, на ИА ПО и на ЗОУФОС на МОН за изпълнение на дейностите по програмата. Отчетените капиталови

разходи в размер на 100,4 хил. лв. включват плащания за компютърна техника и софтуерни лицензи.

Анализът на извършените през м. декември 2023 г. разходи по икономически тип в системата на Министерството на образованието и науката показва, че най-голям дял заемат разходите за персонал – 39,5 % от общия размер на извършените разходи или 68 368,3 млн. лв. Това се дължи както на плащанията за допълнителни трудови възнаграждения в края на годината на педагогическия и непедагогическия персонал във ВРБ, прилагачи делегиран бюджет, така и на платените през месеца обезщетения по КТ по НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“ и на разходите за СБКО и представително облекло на педагогическите специалисти по НАРЕДБА № 14/16.11.2016 г. за представителното облекло на лицата от институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

На следващо място са капиталовите разходи, представляващи 31,3 % (54,2 млн. лв.) от извършените разходи през м. декември 2023 г. Основната причина за концентрацията на разходи за инвестиции през м. декември се дължи на късното предоставяне на средствата от централния бюджет за разплащане на дейности, необходими за реализиране на проекти за модернизация по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. Допълнителните разходи за разплащане на тези дейности бяха предоставени с ПМС 226/17.11.2023 г. и ПМС № 314/20.12.2023 г. Другата основна причина е късното приемане на Закона за държавния бюджет на Р България за 2023 г., което доведе до забавяне на финансирането на дейностите по НП Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, НП "Информационните и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование” и НП „Професионално образование и обучение”, както и необходимостта от спазване на законодателството в областта на обществените поръчки за разходване на предоставените средства по националните програми за развитие на образованието.

Делът на разплатените ведомствени разходи за издръжка е в размер на 21,5 % от общия размер на извършените плащания, като в разходите за издръжка най-много плащания за извършени за вода, горива и енергия и за външни услуги.